

Justitieministeriet i Finland

ÅŠŠI/SAK
18/2942 - 4

MIN ČUJ./VÁR REF.
18/19999

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
13.07.2018

Till förslag om ändring av den finländska sametingslagen -

Sametinget i Norge visar till begäran om uttalande till förslag om ändring av den finländska sametingslagen. Sametinget har inte övervägt hela lagförslaget, men har inspel till reglarna om rösträtt och beslut om anslutning i vallängden.

Vi ser det som positivt att Sametinget i Finland och Justitieministeriet ser ut till att kunna bereda ändringar i sametingslagen. Vi ser det som speciellt viktigt att FN:s deklaration om urfolks rättigheter är lagt till grund för arbetet med lagen. I utkastet till proposition uttalas det att folkrätten i fråga om urfolk har utvecklats efter att nuvarande sametingslag trädde i kraft. Vidare att FN:s deklaration om urfolks rättigheter har påverkat de organ som övervakar de mänskliga rättigheterna så att de i högre grad betonar urfolkens självbestämmanderätt och rättigheternas kollektiva natur. Deklarationen avspeglar den gällande internationella rätten, och således har den rättslig betydelse och påverkar tolkningen av den internationella människorätten.

Sametinget preciserar att samernas rätt till självbestämmande bör utgöra grunden för förberedelsen av ändring i sametingslagen.

En grundläggande del av urfolks självbestämmanderätt är att själv kunna bestämma vem som er del av urfolket och att själv välja sina ledare. Därför är det avgörande att det bara är samer som kan rösta i val till Sametinget och vara antecknade i vallängden.

Vi ser det som en fördel att den finska sametingslagen har lika rösträttsregler som Sametingen i Sverige och Norge, och därmed bidrar till att stärka det faktum att samerna är ett folk i fyra stater. Bestämmelsen vill också motsvara bestämmelsen om Sametingens röstlängd i utkastet till nordisk samekonvention.

Vi preciserar att beslut om vem som kan antecknas i vallängden också måste vara ett beslut som avgörs av samerna själv, jfr självbestämmanderätten. Det är därför nödvändigt att samerna har avgörande inflytande i båda välnämnden och omprövningsnämnden. Vi uppfordrar Finland, i konsultationer med Sametinget, att överväga att ändra förslaget till 26 § slik att samerna säkras avgörande inflytande i omprövningsnämnden.

Sametingen i Sverige, Finland och Norge har påbörjat ett arbete med att etablera en fälles valdag för de tre Sametingen. Sametinget i Norge menar det är viktigt att denna lagändringen inte ska förhindra senare justeringar som följer av arbetet med fälles valdag.

Vi ser det som positivt att ILO-konventionen nr 169 om urfolk och stamfolk också er beaktat i arbetet med sametingslagen. Sametinget i Norge rekommenderar att Finland igångsätter en process, i konsultationer med Sametinget, om att ratificera konventionen.

Dearvvođaiguin/Med hilsen

Aili Keskitalo
presidenta / president

*Dát tjála le elektrávnälattjat dâhkkidum ja vuollájtjálek sáddiduvvá./
Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Tjaatsege lea elektrovneles jááhkesjamme jïh seedtesávva vuelietjaalegaph./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:
Justitieministeriet i Finland

Kopijja / Kopi til:
Sámediggi

Saarikoskentie 4

99870

Inari - Finland